

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Broszura konkursowa

Konkurs TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa
organizowany w ramach programu Renault
„Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”

Wstęp

Konkurs **TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa**, organizowany w ramach programu **Renault „Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”** podkreśla znaczenie niezależnego, bezpiecznego dostępu do przestrzeni miejskich dla rozwoju psychospołecznego, zdrowia i dobrego samopoczucia dzieci oraz całego społeczeństwa. Z doświadczenia wynika, iż sam fakt powrotu dzieci i całej społeczności „na ulice” jest w stanie sprawić, że staną się one bezpieczniejsze.

Ograniczenie możliwości samodzielnego, bezpiecznego poruszania się dzieci po ulicach może mieć wiele niekorzystnych konsekwencji zarówno dla dzieci, jak i dla lokalnych władz. Może to mieć negatywny wpływ na rozwój społeczno-emocjonalny dzieci jako taki lub opóźnić rozwój ich zdolności przestrzennych i lokomocyjnych. Zdolność dzieci do samodzielnego, bezpiecznego poruszania się i bezpiecznej zabawy poza domem jest bardzo ważna, zarówno dla struktury społecznej danego obszaru, jak i dla interesów władz miejskich. Podstawowym warunkiem powstania takiej sytuacji jest otoczenie, zapewniające bezpieczeństwo ruchu drogowego, w którym dzieci mogą bawić się oraz dobrze zaplanowane i wysokiej jakości przestrzenie publiczne.

Wszyscy wiemy, że bezpieczeństwa drogowego nie można rozpatrywać w oderwaniu od zagadnień transportu oraz, że mobilność i bezpieczeństwo są najważniejszymi wskaźnikami jakości ludzkiego życia. Z tego właśnie powodu, podniesienie poziomu bezpieczeństwa drogowego i mobilności powinny bezpośrednio przekładać się na wyższą jakość życia lokalnej społeczności.

Konkurs **TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa** przyjmuje całościowe podejście do kwestii „bezpieczeństwa ruchu drogowego i mobilności” i uznając niekwestionowane znaczenie prewencji wypadków oraz zapobiegania śmiertelnym ofiarom kolizji, angażuje wszystkich uczestników projektu w dogłębne analizy poświęcone znaczeniu bezpieczeństwa i mobilności w naszym życiu.

Punktem wyjścia naszego konkursu jest założenie, że rozwiązanie powyższych problemów zależy nie tylko od zmian ilościowych (niższe zużycie paliwa, rzadsze korzystanie z samochodu, niższe zużycie energii, itd.), ale także (lub przede wszystkim) jakościowych (nowe rodzaje samochodów, alternatywny transport, nowe wzorce konsumpcji, alternatywne źródła energii).

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Założenia dydaktyczne

Konkurs **twój pomysł** **twoja inicjatywa** to proaktywna, oparta na uczestnictwie, aktywna nauka w kontekście lokalnej społeczności, dopasowana do jej specyficznej kultury i potrzeb. Rozpatrująca ulice jako miejsca społecznych interakcji i rozwoju. Oparta na współpracy szkoły z lokalną społecznością, a nawet wychodząca poza jej ramy. Poprzez podnoszenie jakości życia, wspierająca rozwój i dobre samopoczucie dzieci.

Jednym z głównych celów naszego konkursu jest wykształcenie w uczniach:

- umiejętności podejmowania działań i inicjowania zmian
- umiejętności zarządzania ryzykiem
- poczucia odpowiedzialności społecznej
- zdolności działania i poczucia odpowiedzialności za prowadzone inicjatywy

twój **pomysł** twoja **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Uczestnictwo

Sugerujemy, by dzieci od młodego wieku były dopuszczane i mogły korzystać ze swojego prawa do współpodejmowania decyzji dotyczących ich bezpieczeństwa oraz życia, a sam stopień i forma takiego uczestnictwa powinny odpowiadać ich wiekowi, poziomowi umiejętności, zainteresowaniom oraz zdolnościom.

Zachęcajmy, kierunkujmy i wspierajmy dzieci, aby miały rzeczywisty (a nie iluzoryczny) wpływ na treści i przebieg projektu.

Zdolność działania w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i mobilności

Jest niezwykle ważne, by dzieci lepiej poznały i przeanalizowały wpływ warunków życia, decyzji dotyczących wyboru środków transportu, otaczającego nas środowiska oraz społeczeństwa na ich własne bezpieczeństwo, mobilność oraz wybory dotyczące stylu życia w czterech najważniejszych obszarach:

- własnych wzorców zachowań
- warunków panujących w szkole
- warunków panujących w domu
- warunków w lokalnej społeczności lub w całym społeczeństwie

Ostrożna jazda na rowerze, bezpieczne przechodzenie przez ulicę oraz wykazywanie większej tolerancji w stosunku do innych ludzi to zaledwie kilka wybranych przykładów pierwszego obszaru. Działania mające na celu poprawę atmosfery w szkole (np. wyeliminowanie zjawiska znęcania się nad słabszymi uczniami) należą do drugiego obszaru. Wyjazdy rodzinne, bezpieczna prędkość rodziców, foteliki, zakupy odblasków do rowerów i teczek to trzeci obszar. Zwrócenie się do polityka z prośbą o zebranie funduszy na rozbudowę i modernizację istniejących ścieżek rowerowych to przykład z czwartego obszaru.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

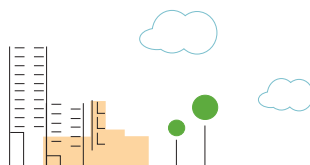
Nawyki i przyzwyczajenia a działania

Na drogach musimy stosować się do obowiązujących na mocy prawa przepisów ruchu, które mają na celu zapewnienie naszego bezpieczeństwa. Dzieci we wszystkich krajach powinny poznać przepisy ruchu drogowego i bezwzględnie ich przestrzegać.

Krytyczne myślenie, umiejętność i chęć zadawania pytań, angażowanie się w rozwiązywanie różnych problemów i kwestii często złożonych i kontrowersyjnych, to ważne elementy zdolności działania. Otwarty umysł i umiejętne słuchanie opinii innych ludzi pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczących kolejnych działań. Powinniśmy zapoznać się z poruszonymi kwestiami, ale także umieć działać posiadając na dany temat niepełną wiedzę.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

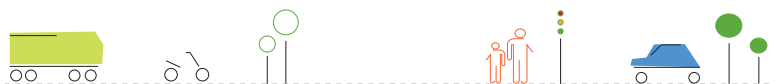

W jaki sposób możemy wspierać zdolność działania?

- 1 | Pomysły, argumentacja i poglądy ucznia są traktowane poważnie, pomimo iż nie wszystkie z nich zostaną wcielone w życie.
- 2 | Uczniowie mają możliwość przemyśleć i przeanalizować kwestie, które w mniejszym lub większym stopniu wykraczają poza uświadomione przez nich problemy.
- 3 | Punktem wyjścia zajęć są rzeczywiste problemy lub obawy uczniów – czego się boją? Co ich zdaniem powinno się wydarzyć?
- 4 | Uczniowie analizują te same kwestie z różnych punktów widzenia. Są przedstawiane przez różne osoby – z i spoza szkoły.
- 5 | Uczniowie pracują nad alternatywnymi pomysłami, aby w przejrzysty sposób zaprezentować aktualną sytuację, określić wizję rozwiązania oraz pożądane kierunki działań, jakie chcieliby zobaczyć zamiast wydarzeń, które prawdopodobnie wydarzą się w przyszłości.
- 6 | Uczniowie zdobywają doświadczenie podczas wspólnego (lub samodzielnego) podejmowania działań w odpowiedzi na konkretne sprawy i problemy (nauczyciel wspiera ich przemyślenia dotyczące ewentualnych wyników, przeszkód i perspektyw rozwoju, wspiera także ich przemyślenia dotyczące doświadczeń zdobytych podczas nauki i podejmowania konkretnych działań).

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Wspieranie poczucia odpowiedzialności

- pełne zrozumienie omawianych problemów
- traktowanie uczniów jako równoprawnych partnerów procesu (na etapie planowania, realizacji, działań, analiz)
- pokazanie uczniom ich wkładu w ostateczne wyniki prac
- zdobycie społecznego uznania za podjęte wysiłki

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Metodologia

ANALIZA	Określenie potrzeb i problemów (tematy, pytania): wspólne cele ogólne, analiza kontekstu
WIZJA	Wizja przyszłości: twórcza analiza możliwych rozwiązań określonych problemów
DZIAŁANIE	Etap opracowania: zaproponowanie działań lub projektów mających na celu osiągnięcie pożądaných zmian i ich zastosowanie
ZMIANA	Odpowiednie działanie: monitorowanie i ocena zmian

Pierwszy etap modelu obejmuje wypracowanie wspólnych poglądów na bieżące problemy, które powinny zostać rozwiązane. Uczniowie powinni brać aktywny udział w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru tematów i odpowiedzi na pytanie dlaczego są one dla nich ważne. Powinni także odwołać się do kontekstu historycznego. Aby ocenić wpływ aktualnych uwarunkowań lub wybranych zmian, należy zrozumieć jakie czynniki wpłynęły na ich ostateczne ukształtowanie (na przestrzeni lat).

Równie ważny jest kontekst społeczny – należy zdiagnozować rzeczywiste przyczyny problemu. Nawet jeśli występuje on wyłącznie na terenie szkoły lub w klasie (np. atmosfera i stosunki panujące między uczniami), może zdarzyć się, że prawdziwych przyczyn należy upatrywać poza szkolną społecznością. Bardzo ważne jest korzystanie z metod obserwacji społecznych, które ukazują problemy z zakresu bezpieczeństwa w kontekście ekonomicznym, kulturowym i społecznym, który ma wpływ na ich kształtowanie.

Drugi etap modelu jest poświęcony opracowaniu wizji przyszłości - jak mogą wyglądać w przyszłości warunki życia i co chcielibyśmy zmienić? Na tym etapie uczniowie zgłaszają pomysły, prezentują swoje przemyślenia, wizję bezpieczeństwa przyszłości oraz społeczeństwa w jakim będą dorastać. Na przykład, czy chcieliby zmienić lub coś poprawić na terenie szkoły? Czy może wolą stworzyć lepsze warunki dla dzieci dojeżdżających rowerem do szkoły?

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Trzeci etap procesu odwołuje się do wyobraźni uczniów, którzy mogą zaplanować szereg działań w celu urzeczywistnienia opracowanych przez nich wizji. Uczniowie mogą podejmować działania samodzielnie lub we współpracy z kluczowymi osobami z lokalnej społeczności. Jest bardzo ważne, aby w grupie zostały omówione wszystkie propozycje działań. Różne inicjatywy będą omawiane w kontekście ich efektów oraz przeszkód, które możemy napotkać w trakcie ich realizacji. W życie zostaną wcielone ostatecznie jedna lub kilka inicjatyw.

Czwarty etap – wdrażanie pomysłów lub przekazywanie odpowiednim władzom, strukturom, organizacjom do realizacji, przemyślenia, uwzględnienia itp. Monitoring, co dzieje się z pracami – kontrolowanie postępów, pilnowanie terminów (np. ustawowa odpowiedź z urzędu po takim i takim czasie) itp.

Najważniejsze jest osiągnięcie odpowiedniej równowagi, by wszyscy uczniowie stali się aktywnymi partnerami procesu, a ich wypowiedzi były traktowane poważnie. Nauczyciel ma do odegrania niezwykle ważną rolę – jest partnerem dialogu i całego procesu. Bez fachowej pomocy, uczniowie nie będą w stanie przyjąć określonych postaw, zrozumieć istoty problemów i w związku z tym, rozwinąć zdolności działania.

Jest bardzo ważne, by opracowane przez uczniów wizje zostały uwzględnione na etapie planowania działań – dzięki temu, działania będą stanowić rodzaj pomostu między sferą ich marzeń a rzeczywistością, stając się próbą wcielenia w życie snutych wizji. Jednocześnie, sugestie grupy dotyczące działań, które należy podjąć powinny odgrywać główną rolę podczas planowania działań. Wybrane przez uczniów inicjatywy powinny być dość realistyczne lub osiągalne.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Dzieci jako działacze na rzecz bezpieczeństwa drogowego

Ulice są lub powinny stać się codziennym otoczeniem dzieci, po których się poruszają, spotykają z rówieśnikami i wychowują. Tworzenie środowiska, w którym może toczyć się bezpieczny ruch uliczny nie może być powierzone wyłącznie urbanistom i władzom miejskim.

Dzieci muszą mieć głos w niezbędnym dialogu „dzieci-szkoła-społeczność lokalna” poświęconym czynnikom społecznym, kulturowym, edukacyjnym, środowiskowym i normatywnym. Podczas realizacji naszego projektu, dzieci będą badały postrzeganie bezpieczeństwa w ich życiu, szkole i otoczeniu. To właśnie one staną się głównym aktorem tego innowacyjnego procesu edukacyjnego opartego na aktywnym uczestnictwie. Nauczyciele, rodzice i społeczność lokalna będą pełnić rolę ich pomocników.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

OGÓLNE ZALECENIA DLA NAUCZYCIELI (do zastosowania w trakcie realizacji konkursu)

Zacznij od posiadanej przez uczniów wiedzy

Zacznij od burzy mózgów na temat opinii dzieci, ich wizji, pomysłów i pojmowania takich pojęć, jak „czuć się dobrze” czy „czuć się bezpiecznie”. Na przykład, możesz zadać grupie następujące pytania: Co oznacza dla Was „bezpieczeństwo”, „zagrożenie”, „jakość życia”? Co rozumiecie przez termin „czuć się bezpiecznie w szkole”? Czym się charakteryzują miejsca (przede wszystkim szkoła i dom), gdzie czujecie się „bezpieczne”? Gdzie możecie się poruszać samodzielnie i bezpiecznie? Co uniemożliwia Wam bezpieczne poruszanie się po szkole? Na ulicy? Następnie zastosuj schemat „analiza-wizja-działanie-zmiana” do zaplanowania i realizacji dalszych zadań projektu.

Skoncentruj dialog z uczniami na działaniu i zmianach

Dialog z uczniami powinien zawierać refleksje na temat działań, które mogą zaowocować pozytywnymi zmianami w zakresie niektórych aspektów bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia – w klasie, szkole, lokalnej wspólnotie itd. Opinie uczniów na temat działań, które powinny zostać podjęte, winny mieć podstawowe znaczenie, podobnie jak ich wyobrażenia na temat przyszłości klasy, szkoły, ulicy, czy okolicy...

Stwórz podstawy przyszłych wyników i wykorzystaj napotkane przeszkody jako okazję do nauki

Dzieci mogą stracić motywację, jeśli nie widzą żadnych rezultatów lub konsekwencji ich zaangażowania. Upewnij się, że zgłaszane przez nich pomysły są realizowane do końca i zintegrowane z planami projektu. Zawsze służ grupie radą i informacją na temat tego, czy i w jaki sposób jej praca zostanie wykorzystana w ramach projektu. W tym kontekście niezwykle istotna jest współpraca pomiędzy szkołą i społecznością lokalną. Jeżeli pojawią się przeszkody, omów je z dziećmi. Praca nad problemami i zrozumienie, jakimi prawami rządzi się „prawdziwe życie” jest ważnym doświadczeniem w procesie uczenia się.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Korzystaj z różnych środków wyrazu

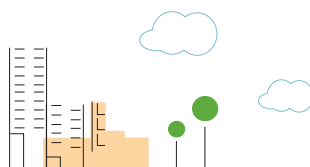
Korzystaj z różnych modeli i środków wyrazu – wizualnych, werbalnych, zabaw, ćwiczeń ruchowych itd. Na przykład: rysowanie i pisanie; dyskusja w małych grupach; obserwacja społeczności; fotografowanie; wycieczki z przewodnikiem; opracowanie mapy terenu, inscenizacja; linie czasu, mapa ciała, budowanie modeli itp.

Wszyscy muszą być zaangażowani: do każdego dziecka przemawia inna metoda

Aby zaangażować w pracę małe dzieci, korzystaj z metod wizualnych, ćwiczeń opartych na zabawie i ruchach ciała. Metody werbalne i pisemne sprawdzają się w przypadku starszych dzieci i młodzieży. Wykorzystuj różne metody w celu zaangażowania dzieci różnej płci, o różnych zdolnościach, wieku, stylu uczenia się, osiągających różne wyniki w nauce, posiadających różne umiejętności społeczne, zróżnicowane pochodzenie społeczno-ekonomiczno-kulturowe itd.

Zaangażuj się w dialog

Rozpoczęcie procesu z pozycji dziecka nie oznacza, że dorośli nie mogą szczerze wyrażać swoich poglądów lub kwestionować opinii dzieci. Dorośli (na przykład, nauczyciele, facylitatorzy, rodzice) są odpowiedzialnymi partnerami w dialogu edukacyjnym prowadzonym z udziałem dzieci. Rola dorosłych jest wzbogacona o specyficzną wiedzę, kompetencje i doświadczenie, jakie każdy z nich posiada.

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa – przykładowe tematy spotkań

1. Bezpieczeństwo ruchu drogowego w naszym życiu
2. Ryzykowne zachowania
3. Odpowiedzialne zachowanie
4. Działacze na rzecz prewencji
5. Zrównoważony rozwój i gospodarka okrężna
6. Przyszłość motoryzacji
7. Przyszłość naszych miast
8. Ulice dla wszystkich

TWÓJ pomysł TWOJA inicjatywa
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Na czym polega konkurs?

Konkurs **TWÓJ pomysł** **TWOJA inicjatywa** składa się z dwóch części:

- **Twój pomysł** – polega na przemyśleniu kluczowych kwestii, zidentyfikowaniu problemów i wypracowaniu rozwiązań związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego i przyjazną dla środowiska motoryzacją
- **Twoja inicjatywa** – to wdrożenie kampanii świadomościowej w szkołach podstawowych i lokalnych społecznościach

Zadanie konkursowe polega na wysłaniu do 1 marca 2012:

1. **zgłoszenia** do konkursu, za pośrednictwem formularza umieszczonego na stronie www.bezpieczenstwo.renault.pl
2. krótkiego **sprawozdania** opisującego „**Twój pomysł**” drogą elektroniczną. Formularz sprawozdania będzie dostępny od 16 stycznia 2012 r. na stronie internetowej programu www.bezpieczenstwo.renault.pl
3. **dokumentacji** zrealizowania kampanii „**Twoja inicjatywa**”, w dowolnej formie artystycznej – obraz, audio lub video, drogą pocztową

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Specyfikacja dokumentacji

Obraz

- **dowolna technika** plastyczna i graficzna w postaci rysunku, plakatu, kolażu, ulotki lub fotografii
- obraz musi zawierać **logo programu** Renault „Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”
- Praca może zostać przesłana:
  - jako oryginał – rozmiar pracy nie może przekroczyć formatu A3, w układzie pionowym lub poziomym
  - w wersji elektronicznej, o jak największym rozmiarze obrazu w pikselach, dostarczonej na płycie CD lub DVD

Audio

- maksymalna długość nagrania to **3 minuty**
- nagranie w dowolnym formacie musi zostać dostarczone na płycie CD lub DVD
- nagranie musi zawierać **nazwę programu** Renault „Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”

Video

- maksymalna długość nagrania to **3 minuty**
- nagranie w dowolnym formacie musi zostać dostarczone na płycie CD lub DVD
- nagranie musi zawierać **nazwę programu** Renault „Bezpieczeństwo i mobilność dla wszystkich”

Nadsyłanie dokumentacji

Wybraną formę dokumentacji należy wysłać **do 1 marca 2012 r.** na poniższy adres:

„Konkurs Twój pomysł, Twoja inicjatywa”

Agencja Allegro
ul. Słowackiego 19a
01-592 Warszawa

Jedna grupa konkursowa (od 3 do 30 osób) może nadesłać tylko **jedno sprawozdanie** i **jedną formę dokumentacji**, tj. jeden obraz lub jeden materiał audio lub jeden materiał video.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Kalendarz konkursowy

- **Wysłanie sprawozdań i dokumentacji zrealizowanej kampanii:** do 1 marca 2012 r.
- **Półfinał krajowy – obrady jury:** marzec 2012 r.
- **Finał krajowy w Warszawie:** kwiecień 2012 r.
- **Finał międzynarodowy we Francji:** czerwiec 2012 r.

Nagrody

Nagroda główna

Udział zwycięskiej grupy w międzynarodowym finale konkursu w czerwcu 2012 we Francji – w tym **wycieczka do Parku EuroDisneyland**

Nagrody dla finalistów

Udział 5 grup finałowych w dwudniowym, krajowym finale konkursu w kwietniu 2012 w Warszawie. W ramach finału na uczestników czekać będzie wiele atrakcji. Grupy finałowe otrzymają również użyteczne i praktyczne **nagrody rzeczowe – niespodzianki**.

Nagrody dla wyróżnionych

Wyróżnione **25 grup** otrzyma **dyplomy i zestawy odblaskowe**.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Pierwsza część konkursu – Twój pomysł

Zajęcia w grupie

Poznanie różnorodnych czynników, które wpływają na bezpieczeństwo i mobilność (od szkoły po ulicę), w tym:

- zachowania i umiejętności
- zasady i normy
- charakterystyka infrastruktura i środowiska
- opieka i społeczność itd.

Twój pomysł TWOJA inicjatywa
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Wskazówki dot. burzy mózgów

Sesja powinna zostać przeprowadzona w luźnej atmosferze i zgodnie z zasadami, z udziałem nauczyciela, jako facylitatora.

Jak przeprowadzić sesję?

Określ problem lub kwestię – możesz na przykład zadać grupie pytanie: „Co oznacza dla mnie bezpieczeństwo i motoryzacja?” lub „Co rozumiem przez termin poruszać się?” Zwięźle opisz problem i upewnij się, że wszyscy uczniowie go rozumieją i zgadzają się z użytym sformułowaniem.

Kiedy rozpocznie się burza mózgów, uczniowie zaczną wyjaśniać jak interpretują i rozumieją dany problem. Ich przemyślenia zapisuje nauczyciel – zwykle na widocznej dla wszystkich tablicy lub flipcharcie. Nie należy zapisywać imion dzieci zgłaszających pomysły (to nie jest ważne!). Na tym etapie nie należy jeszcze rozpoczynać dyskusji, ani też nie krytykować pomysłów. Nawet jeśli niektóre z nich nie są oryginalne, są niemożliwe do zrealizowania lub niemądre, każdy z nich należy zapisać. Kiedy upłynie czas na realizację ćwiczenia, należy wybrać pięć definicji, które najbardziej podobają się grupie. Upewnij się, że wszyscy uczestnicy burzy mózgów zgadzają się z dokonany wybozem.

Ewentualna kontynuacja

Proponujemy, aby ćwiczenia będące bezpośrednią kontynuacją burzy mózgów koncentrowały się na pytaniu – „Gdzie, kiedy i dlaczego czuję się bezpiecznie wychodząc z lub udając się do szkoły?”, ale też np.: „Kto Waszym zdaniem mógłby pomóc nam w jeszcze lepszym poznaniu tych kwestii?” albo „Kiedy wróćcie do domu, zapytajcie się rodziców, co myślą na ten temat i zapiszcie przemyślenia.”

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Wskazówki dotyczące zaangażowania w projekt członków lokalnej społeczności

Przeprowadź rozmowy z członkami lokalnej społeczności

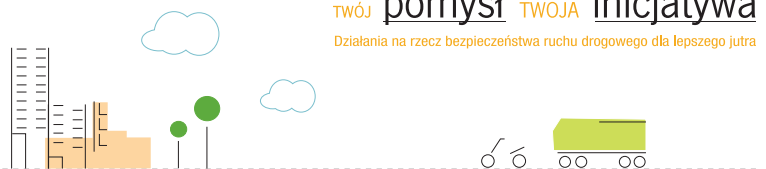
Często wystarczy zaangażować członków lokalnej społeczności w rozmowę o ruchu drogowym i transporcie, a podczas realizacji projektu pamiętać o przeważających opiniach, o potrzebach i komentarzach. W ten sposób, nawiążemy naturalną komunikację i będziemy mogli później przekazać im opracowane przez uczniów wizje przyszłości. Zorganizowanie wywiadów z kilkoma mieszkańcami oraz „przedstawicielami władz”, może być dla uczniów bardzo ciekawym doświadczeniem, z którego będą mogli korzystać w przyszłości.

Konsultacje

Innym rozwiązaniem może być zaproszenie do szkoły odpowiednich członków lokalnej społeczności, aby podzielili się z uczniami swoim doświadczeniem i pomysłami. Z pomocą nauczycieli, dzieci powinny wytypować członków swoich rodzin, lokalnych stowarzyszeń, instytucji lub sąsiadów, którzy są ich zdaniem żywo zainteresowani ich dobrem, bezpieczeństwem ruchu ulicznego, i których działania potwierdzają, iż są zaangażowani w życie społeczności oraz kształtowanie jej przyszłości.

W ten sposób, dzieci będą mogły usłyszeć wiele ciekawych historii, znaleźć sojuszników, którzy mogą na tym etapie konkursu wnieść swój wkład w postaci zasobów, umiejętności i energii, aby w efekcie zmienić aktualną sytuację. Co ważniejsze, kwestia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz transportu zostanie uznana za wspólną sprawę całej społeczności.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Druga część konkursu – Twoja inicjatywa

Po zakończeniu realizacji pierwszego etapu konkursu, uczniowie powinni określić swoje priorytety i przygotować własną kampanię. Uczniowie powinni pracować wspólnie lub w mniejszych grupach nad określeniem i ustaleniem priorytetów dotyczących zgłoszonych propozycji kampanii w szkole lub społeczności. Wybrany temat powinien stać się wspólną inicjatywą całej grupy.

Twój pomysł Twoja inicjatywa

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Dalsze działania

Dalsze działania podejmowane przez uczniów mogą być realizowane na różnych płaszczyznach – może być to planowanie, projektowanie, zarządzanie lub budowanie społecznej świadomości.

Dorośli powinni pełnić dość aktywną rolę podczas realizacji tego procesu. Nauczyciele pełnią rolę obserwatorów i moderatorów, pomagają uczniom w opracowywaniu działań, doradzają im i zachęcają do dalszej pracy.

Rodzice mogą natomiast stanowić wzór dla uczniów z grupy. Rodzina może, a nawet powinna być włączona do działań na etapie analizy oraz realizacji kampanii.

Nadrzędnym celem każdego z uczniów, którzy pracują nad realizacją programu, jest zmiana tych aspektów lub braków w infrastrukturze drogowej, które zostały zdiagnozowane w bezpośrednim otoczeniu dzieci. Ostatnim elementem etapu zgłaszania propozycji oraz wcielania ich w życie jest komunikacja z lokalną społecznością, czyli poinformowanie wspólnoty o wnioskach wyciągniętych w ramach programu (w szczególności dotyczących bezpośredniego sąsiedztwa szkoły). Można także podzielić się przemyśleniami z tymi członkami społeczności, którzy w ramach jej struktur są odpowiedzialni za ruch drogowy i transport.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Opracowanie kampanii

Po przeanalizowaniu i omówieniu przez uczniów kluczowych zagadnień, czas przełożyć przygotowaną przez nich inicjatywę na konkretne działania, które powinny być przede wszystkim skoncentrowane na nich samych, ich rówieśnikach oraz lokalnej społeczności.

Inicjatywę definiujemy na podstawie jej celów oraz sposobu realizacji. Do kogo chcemy się zwrócić? Co chcemy przekazać naszym odbiorcom? W jaki sposób chcemy przekazać nasze przesłanie? Z jaką sytuacją mamy do czynienia? Jakimi zasobami dysponujemy?

Uczniowie odpowiadają na pytania, wybierają temat i nośnik kampanii. Najważniejszą kwestią jest jasne określenie i ukierunkowanie komunikatu, z którym chcemy zwrócić się do społeczności. Opracowana przez grupę inicjatywa odzwierciedli nasze zaangażowanie i wywrze wpływ na lokalną wspólnotę.

Celem kampanii jest wprowadzenie zmian w zakresie postrzegania oraz zapewniania bezpieczeństwa ruchu drogowego i transportu w ramach szkoły i/lub społeczności.

Równie jasny jest jej długofalowy cel: chcemy doprowadzić do zmian w nastawieniu do kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego i transportu w ramach całej społeczności, wprowadzić zmiany polegające na stworzeniu bezpiecznych miejsc i ulic, na początku w sąsiedztwie szkoły.

Realizacja kampanii

Na tym etapie, uczestniczące w programie grupy porządkują swoje wyniki, aby następnie poinformować okolicznych mieszkańców, co zostało zrobione i co jeszcze należy zrobić.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Propozycje inicjatyw

Każda grupa jest odpowiedzialna za swoją propozycję i ma wolną rękę w opracowaniu własnej inicjatywy. Na kolejnej stronie przedstawiamy przykładowe inicjatywy dotyczące szeregu różnych kwestii związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego i mobilnością. Opracowana przez nas lista może pomóc grupie w rozpoczęciu realizacji projektu.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Działania:

artystyczne lub kreatywne:

- Narysowanie kampanii poświęconej alternatywnemu transportowi
- Stworzenie plakatów, które można nakleić na kaski
- Przygotowanie audycji radiowej o pieszych i ruchu drogowym
- Napisanie sztuki o ryzyku związanym z wypadkami drogowymi
- Zorganizowanie wystawy fotograficznej o przyszłości motoryzacji
- Napisanie artykułów i raportów o ruchu rowerowym
- Zaprojektowanie gry planszowej dotyczącej korzystania z kasków przez użytkowników jednośladów
- Opracowanie kampanii informacyjnej dotyczącej wypadków z udziałem młodych kierowców
- Opracowanie materiałów audiowizualnych dotyczących różnych aspektów bezpieczeństwa ruchu drogowego
- Zorganizowanie warsztatów – uszycie zaprojektowanych przez dzieci strojów widocznych dla kierowców i pieszych

organizacyjne:

- Zorganizowanie dnia świadomości poświęconego problemom osób niepełnosprawnych związanych z mobilnością
- Zorganizowanie warsztatów mechanicznych, których uczestnicy uczą się naprawiać i budować skutery

analityczne:

- Wytyczenie bezpiecznej trasy do szkoły: dla pieszych, rowerzystów i użytkowników motorowerów
- Opracowanie materiałów edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na drodze

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Wskazówki dotyczące przygotowania inicjatywy

Zaprojektowanie plakatów na potrzeby kampanii

Plakat stanowi skrótowe, graficzne odzwierciedlenie pomysłów przygotowanych przez grupę i wysyła jasny komunikat. Uczniowie mogą stworzyć plakat przedstawiający tekst (hasło lub krótkie stwierdzenia), który zwróci uwagę odbiorców.

Uczniowie mogą pracować wspólnie lub w ramach mniejszych grup nad wyborem odpowiedniego hasła i projektem plakatu.

Plakaty powinny zostać rozwieszane na terenie szkoły lub lokalnej społeczności. Aby przedstawić prace uczniów, można także zorganizować specjalną wystawę lub wernisaż.

Organizacja wystawy prac plastycznych

Możemy także zorganizować wydarzenie, którego głównym elementem będzie prezentacja prac uczniów. Jest to doskonały pomysł w przypadku młodszych dzieci, które chętnie i z radością wyrażają siebie za pomocą rysunków i ilustracji.

Dodatkowo, można zorganizować wydarzenie, podczas którego dzieci zaprezentują swoje rysunki innym klasom lub swoim bliskim. Uczniowie będą mogli w ten sposób opisać analityczny proces poprzedzający stworzenie pracy – jakie problemy określiła grupa w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego i motoryzacji? Dlaczego problemy te są ważne w kontekście danej lokalnej społeczności? Jakie rozwiązania zaplanowano? Jak przedstawiono te pomysły na rysunkach?

Organizacja konkursu lub wystawy fotograficznej

Po odbyciu dyskusji w grupie, uczniowie wybiorą tematy, które zostaną zilustrowane za pomocą zdjęć. Następnie, uczniowie przygotują w klasie, szkole lub lokalnym ośrodku kultury wystawę zdjęć.

Po wybraniu zdjęć na wystawę, można ułożyć je w taki sposób, aby tworzyły pewną historię.

Można zorganizować uroczyste otwarcie wystawy, podczas którego dzieci wyjaśnią obecnym jaki przyświeca jej cel, dlaczego wybrano dany temat i co mają nadzieję przekazać, za pomocą swoich fotografii.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

Sztuka teatralna

Uczniowie sami decydują, kto wystąpi w sztuce, a kto ją wyreżyseruje. Następnie wspólnie określą główne przesłanie sztuki, sylwetki głównych postaci i napiszą dialogi. Dodatkowo, będą musieli zaprojektować scenografię i opisać w jaki sposób będą poruszać się na scenie aktorzy.

Po napisaniu sztuki i przeprowadzeniu prób, sztuka może zostać odegrana w klasie. Na widowni mogą zasiąść uczniowie z innych klas lub cała szkoła. Po przedstawieniu, wykonawcy wyjaśnią dlaczego wybrali dany temat, co chcieli przekazać za pomocą sztuki i czego nauczyli się w trakcie realizacji tego projektu.

Emisja audycji radiowej

W pierwszej kolejności, dzieci powinny określić z jakim zespołem będą pracować, kto wyemituje ich audycję, kto będzie przeprowadzał wywiady, kto będzie odpowiedzialny za koordynację działań i produkcję audycji. Wspólnie będą pracować nad treściami przedstawianymi w audycji.

Podczas prac nad audycją, musimy zwracać baczna uwagę na czas – na antenie radiowej liczy się każda sekunda! Na początku programu spikerzy powinni przedstawić się i powiedzieć kilka słów o audycji, a następnie krótko opisać tematy, jakie zostaną za chwilę poruszone i dopiero przedstawić materiał.

Napisanie artykułu do szkolnego magazynu lub gazetki

Po przeprowadzeniu na forum grupy debaty poświęconej głównym tematom programu, uczniowie powinni wybrać najbardziej odpowiednie zagadnienie w kontekście swojej społeczności. Następnie, pracując w grupach, dzieci wybierają konkretny temat, jaki chciałby omówić w artykule dla szkolnego magazynu lub gazetki. Mogą także wydać specjalny numer magazynu poświęcony kwestiom bezpieczeństwa ruchu drogowego i motoryzacji.

Uczniowie mogą wybrać tematy, jakie chcą opisać oraz gatunek literacki: może być to wywiad, artykuł informacyjny, fotoreportaż, komiks lub reklama. Poniżej przedstawiono kilka przykładowych pomysłów:

- Artykuł informacyjny może być bardzo treściwy. Przed jego napisaniem należy zebrać materiały na wybrany temat.
- Kronika to zapis doświadczeń, gdzie relacja oparta na faktach przeplata się z opisem uczuć autora i jego indywidualnych doświadczeń.
- W przypadku wywiadu, należy wcześniej zebrać materiały – reporter powinien także przygotować z wyprzedzeniem pytania do bohatera wywiadu. Wywiad można nagrać na dyktafonie, a następnie go spisać.

TWÓJ **pomysł** TWOJA **inicjatywa**
Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego dla lepszego jutra

